

[Undervisningsministeren]

noget, som betyder, at hele kommunalbestyrelsen skal slæbes igennem den ene debat efter den anden, og kommunalbestyrelsesmedlemmerne skal skrive utallige læserbreve i alle lokale blade. Det er skam ikke noget, som man kommer let til, og det vil det heller ikke være, selv om der nu bliver nogle skoler i byområderne, som kan nedlægges uden folkeafstemning.

Kommunernes Landsforening ville selvfølgelig gerne have haft, at alle skoler i hele landet kunne nedlægges uden folkeafstemning. Og så er der nogle, der mener, at vi skal bevare det hele, som det er. Jeg har søgt at finde et kompromis og takker et flertal – et meget stort flertal – af ordførerne for, at de kan acceptere kompromiset, nemlig at man siger: hvis der kun er halvanden kilometer til den eller de skoler, hvortil den overvejende del af børnene overføres, kan man nedlægge uden afstemning. Det er et kompromis, som sikrer, at vi ikke får en unødigt koncentration af skolerne her i landet, og som samtidig sikrer, at vi ikke får groteske eksempler på, at byområder, hvor børnetallet er faldet til en femtedel, ikke kan afse én eneste skole til brug for f.eks. handelsskole eller fritidsundervisning eller enkeltfagskursus for området. Det er dette kompromis, vi her har fundet, og jeg takker for, at sagen hermed synes på vej til en afklaring.

Med hensyn til at gøre det lettere at bevare små skoler er det jo her, hr. Ole Vig Jensen på sin vis er ophavsmanden. Jeg vil gerne takke både ham og alle ordførere – undtagen SFs og VS' – som støttede på dette punkt. Jeg vil gerne takke for, at man ser nødvendigheden af, at vi sikrer, at også de ikke-årgangsdelte skoler kan bevare en børnehaveklasse, og, hvis de ikke har en, at de så kan få det. Hvis kommunerne er i den situation, at selv om der kun er 5 børn i børnehaveklassen, skal den undervises selvstændigt, så vil kommunerne ofte sige: disse børn kan overflyttes til naboskolen. Og derefter er det yderst tvivlsomt, om disse børn nogen sinde vender tilbage til den oprindelige lille skole. Den vil muligvis derved miste sit grundlag.

Det kan være, at man indtil nu har kunnet køre på den måde, at man siger: vel, vi har et par små skoler i kommunen, og de har ikke nogen børnehaveklasse. Det håber man at forældrene finder sig i, men hvor længe? I

dag er det jo et kæmpestort flertal af samtlige børn, som starter i børnehaveklassen, hvad enten vi kan lide det eller ej. Og folketinget har selv sagt, at alle kommuner i hvert fald ét sted i kommunen skal have en børnehaveklasse. I den situation er det meget farligt for de små skoler, hvis de ikke får lov at få det. Og hvis de ikke får lov at få det på en måde, så det er nogenlunde økonomisk forsvareligt, så ved vi, at de ikke får det.

Nu bliver det altså sådan, hvis dette vedtages, at er der 5 børn i børnehaveklassen og 7-8 stykker på første klassetrin, så kan man lade dem læse sammen i et eller flere eller mange fag. Det kan godt lade sig gøre. I den forbindelse er det så, vi må se bort fra den vandtætte skodde, vi har haft imellem de lærere, der underviser i børnehaveklassen, og de lærere, der underviser i 1. klasse. Som en appelsin i turbanen får vi dermed samtidig gjort nogle værdifulde forsøg med, hvordan det spænder af, forsøg, som kan føre til, at vi – som hr. Povl Brøndsted, og jeg tror også andre ordførere ønskede – kan få et sådant samarbejde etableret også på de årgangsdelte skoler. Jeg havde for så vidt ønsket, at vi kunne lukke op for det allerede med dette lovforslag, men lidt er jo bedre end ingenting.

Det, jeg nu i hvert fald undgår, er at skulle sidde og skrive breve, som jeg gjorde for et år siden, til talrige borgmestre i landet om, at de ikke må lave nogen form for samarbejde mellem børnehaveklasse og 1. klasse. Disse breve var helt ubegribelige. Jeg blev skældt ud for dem i den lokale presse. Jeg var jo nødt til at skrive dem. Nu er der udset til, at jeg kan slippe for at skulle skrive den slags urimelige afslag til kommuner, som har fundet en løsning, som alle parter kan leve med, og som derfor ikke længere skal udsættes for, at den fra centralt hold pludselig forkastes.

Og så til datalæren. Jeg vil gerne takke ordførerne for det vældige engagement, man har lagt for dagen på dette punkt. Jeg synes, det er meget glædeligt, at det, på trods af at det i virkeligheden er en lille del af forslaget, kommer til at optage tre fjerdedele af tiden her ved førstebehandlingen. Det synes jeg for så vidt er berettiget, for her har vi jo noget, hvor der virkelig er tale om, at tiden ændrer sig, og at tiden kommer ind i skolen. Vi må finde ud af, hvordan vi som politikere ind-